

PRIJAVA TRAŽBINA U STEČAJNOM POSTUPKU

Otvaranjem stečajnog postupka vjerovnici stečajnog dužnika mogu svoje tražbine prema njemu namiriti samo u okviru stečajnog postupka. Stoga je obveza svakog vjerovnika da u strogim zakonskim rokovima prijavi svoje tražbine stečajnom upravitelju, jer u protivnom gube mogućnost namirenja..

1. OTVARANJE STEČAJNOG POSTUPKA

Stečajni zakon¹ /dalje: SZ/ uređuje uvjete za otvaranje stečajnih postupaka; stečajni postupak; položaj vjerovnika u stečajnom postupku, pravne posljedice otvaranja i provedbe stečajnog postupka i dr. Svrha svakog stečajnog postupka je namirenje vjerovnika stečajnog dužnika unovčenjem imovine dužnika i podjelom tako prikupljenih sredstava vjerovnicima², prema redoslijedu utvrđenom u Stečajnom zakonu.

Stečajni postupak se otvara kada se utvrdi postojanje kojeg od zakonom predviđenih razloga a to su nesposobnost za plaćanje i prezaduženost. Ukoliko se u tijeku prethodnog stečajnog postupka utvrdi da su ispunjeni zakonski uvjeti za otvaranje stečajnog postupka, stečajni sudac će donijeti rješenje o otvaranju stečajnog postupka. U tom rješenju se moraju navesti i podatci o: tvrtci, nazivu, predmetu poslovanja i sjedištu dužnika; prezimenu, imenu i adresi stečajnoga upravitelja te danu otvaranja stečajnoga postupka.

Tim rješenjem pozvat će se vjerovnici da u određenom roku, stečajnom upravitelju prijave svoje tražbine. Rok za prijavu tražbina ne može biti kraći od petnaest dana niti dulji od mjesec dana. Također će se pozvati i razlučni vjerovnici da mogu u istom roku stečajnog upravitelja, obavijestiti u pisanom obliku o postojanju svojih razlučnih prava.

Tim rješenjem sazvat će se i ročište vjerovnika na kojem se ispituju prijavljene tražbine (ispitno ročište) i to tako da između posljednjega dana roka za prijavljivanje tražbine i ispitnoga ročišta ne smije proteći manje od osam dana niti više od dva mjeseca. Isto tako će se sazvati i ročište

¹ Narodne Novine broj 44/96, 29/99, 129/00 i 123/03

² članak 2. stavak 1. Stečajnog zakona

vjerovnika na kojem će se temeljem izvješća stečajnoga upravitelja odlučivati o daljnjem tijeku stečajnoga postupka (izvještajno ročište). To se ročište ne može održati prije ispitnog ročišta niti petnaest dana od dana održavanja toga ročišta, no u pravilu se ta ročišta spajaju tako da se najprije održi ispitno, a zatim izvještajno ročište. Na izvještajnom ročištu vjerovnici mogu osnovati odbor vjerovnika i imenovati novoga stečajnoga upravitelja, odlučiti o nastavku poslovanja dužnika i o načinu unovčenja imovine stečajnoga dužnika te donijeti sve odluke iz nadležnosti odbora vjerovnika³.

Rješenje o otvaranju stečajnoga postupka dostavlja se predlagatelju, dužniku, pravnim osobama koje za dužnika obavljaju poslove platnog prometa, ispostavi porezne uprave prema sjedištu dužnika i državnom odvjetništvu. Rješenje se bankama upućuje telefaksom i dostavlja poštom. Ono se dostavlja i svim tijelima koja vode upisnike i javne knjige tj. sudski, odnosno obrtni upisnik, u zemljišne knjige, upisnik brodova, upisnik brodova u izgradnji, upisnik zrakoplova te upisnik prava intelektualnog vlasništva, koji su dužni po službenoj dužnosti zabilježiti otvaranje stečaja. Rješenje o otvaranju stečajnoga postupka objavljuje se i isticanjem na oglasnoj ploči suda, a stečajni sud može naložiti stečajnom upravitelju da ga dostavi vjerovnicima i dužnicima stečajnog dužnika čija je adresa poznata.

Vjerovnici se o otvaranju stečajnog postupka obavještavaju oglasom koji se objavljuje isticanjem na oglasnoj ploči suda i objavom u "Narodnim novinama". Oglas mora biti istaknut na oglasnoj ploči suda istoga dana kada je doneseno rješenje o otvaranju stečajnoga postupka. Tekst oglasa mora sadržavati: naziv suda koji je donio rješenje o otvaranju stečajnoga postupka; izvadak iz rješenja o otvaranju stečajnoga postupka; tvrtku ili naziv dužnika; ime i sjedište stečajnoga suca; ime i adresu stečajnoga upravitelja; pozive vjerovnicima da prijave svoje tražbine; mjesto, dan i sat izvještajnog i ispitnog ročišta; poziv dužnikovim dužnicima da svoje dugove izmire bez odgode te dan isticanja oglasa na oglasnoj ploči suda. Ispitno ročište se u pravilu održava u sudskoj zgradi, no sud može odlučiti da se ono održi i izvan sudske zgrade kada ustanovi da je to nužno ili da će se tako uštedjeti u vremenu ili troškovima postupka. U praksi se ispitna ročišta održavaju izvan sudske zgrade u slučajevima kada postoji veliki broj vjerovnika, a sud ne raspolaže adekvatnom dvoranom za održavanje ročišta sa velikim brojem prisutnih osoba.

U tijeku stečajnog postupka sudska pismena koja su upućena širem krugu osoba dostavljaju se, osim ako za određeni slučaj zakon nije drugačije odredio, stavljanjem pismena na posebnu stečajnu oglasnu ploču suda, na kojoj se pismena pregledno svrstavaju prema danu objave. Dostava se

³ članak 55. Stečajnog zakona

smatra izvršenom istekom trećega dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda. Sudska pismena (odluke, pozivi, obavijesti i sl.) koja treba javno objaviti objavljuju se u "Narodnim novinama" i na oglasnoj ploči suda, u cijelosti ili u izvatku. U objavljenom pismenu treba točno navesti tvrtku, odnosno naziv dužnika, a osobito njegovu adresu i predmet poslovanja. Smatrat će se da je priopćenje objavljeno protekom osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama". Javno se priopćenje smatra valjanim dokazom da je dostava obavljena svim sudionicama⁴.

IZ SUDSKE PRAKSE:

Stečajno vijeće ne dostavlja vjerovnicima osobno rješenje o otvaranju stečajnog postupka, niti poziv za ispitno ročište

Vjerovnik je prijavu podnio dana 8. 2. 2001., a prvo ispitno ročište je održano dana 3. 5. 2001. Prijava je dakle, podnesena nakon krajnjeg roka za podnošenje prijava od 3 mjeseca koji je propisan u čl. 176. st. 2. SZ. Hoće li se takve prijave odbaciti ili neće, ne ovisi o prijedlogu stečajnog upravitelja, a niti je prepušteno stečajnom vijeću ili stečajnom sucu da o tome odluči po svojoj volji iz razloga što je u samom zakonu propisano da se u takvom slučaju prijave odbacuju kao nepravodobne. Stoga nije ni bitno je li rješenje doneseno na ročištu ili izvan ročišta, jer za odbacivanje prijave nije niti bilo potrebno ročište.

Vjerovnik tvrdi da nije bio pozvan na ročište održano dana 26. 6. 2001., te da nije znao za otvaranje stečajnog postupka, odnosno da je odmah po saznanju podnio prijavu tražbine. Žalitelj smatra da rok od tri mjeseca od prvog ispitnog ročišta u kojem treba prijaviti tražbinu, može početi teći jedino ako je vjerovnik znao ili bio uredno obaviješten o održavanju ročišta.

Rješenje o otvaranju stečajnog postupka ne dostavlja se vjerovnicima. O otvaranju stečajnog postupka vjerovnici se obavješćuju oglasom (čl. 64. st. 1. SZ-a). Oglas se objavljuje isticanjem na oglasnoj ploči suda i objavom u Narodnim novinama (čl. 64. st. 2. SZ-a). Inače, sudska pismena koja su upućena širem krugu osoba dostavljaju se stavljanjem pismena na posebnu stečajnu oglasnu ploču suda (čl. 8. st. 1. SZ-a). Sudska pismena (odluke, pozivi, obavijesti i sl.), koje treba javno objaviti objavljuju se u Narodnim novinama i na oglasnoj ploči suda u cijelosti ili u izvatku, a smatra se da je priopćenje objavljeno protekom osmog dana objave u Narodnim novinama (čl. 9. st. 1. SZ-a). Javno se priopćenje smatra valjanim dokazom da je dostava obavljena svima sudionicima, čak i onda kad zakon propisuje posebnu dostavu (čl. 9. st. 3. SZ-a).

Prema tome, stečajno vijeće ne dostavlja vjerovnicima niti rješenje o otvaranju stečajnog postupka, a niti poziv za Skupštinu vjerovnika (ispitno ročište), već se vjerovnici o tome obavješćuju isticanjem na oglasnu ploču suda i objavom u Narodnim novinama.

- Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-4044/01, od 5.9. 2001.

2. PRAVNE POSLJEDICE OTVARANJA STEČAJNOG POSTUPKA

⁴ članak 9. Stečajnog zakona

One nastupaju početkom dana kojega je oglas o otvaranju stečajnoga postupka istaknut na oglasnoj ploči suda⁵. Od tog trenutak nastupaju brojne pravne posljedice tako sva prava tijela dužnika pravne osobe /uprave, nadzornog odbora/ prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja, također se gase računi dužnika i prestaju prava osoba koje su bile ovlaštene raspolagati imovinom dužnika na tim računima. Stečajni upravitelj će otvoriti novi račun dužnika ili dva računa ako dužnik ima deviznih sredstava i odrediti osobe koje će biti ovlaštene raspolagati sredstvima na tim računima. Sredstva s ugašenih računa prenijet će se na nove račune. Nakon otvaranja stečajnoga postupka uz tvrtku ili naziv dužnika dodaje se oznaka "u stečaju" s naznakom novih brojeva računa preko kojih se obavlja poslovanja dužnika.

Isto tako otvaranjem stečajnog postupka prestaju sve punomoći dužnika koje se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu kao i nalozi dužnika koji se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu. Ako nalogoprimac, koji bez svoje krivnje nije saznao za otvaranje stečajnoga postupka, nastavi s obavljanjem posla, smatrat će se da je nalog i dalje na snazi, a njegove tražbine namiruju se kao tražbine stečajnoga vjerovnika. Nalogoprimac je dužan radi otklanjanja štete nastaviti s obavljanjem posla i nakon otvaranja stečajnoga postupka sve dok stečajni upravitelj ne preuzme obavljanje posla, a njegove tražbine vezane za takvo nastavljeno obavljanje posla namiruje se kao tražbina vjerovnika stečajne mase⁶.

Sva raspolaganja predmetima iz stečajne mase ranijih zastupnika dužnika nakon otvaranja stečaja su bez pravnog učinka, osim onih za koja vrijede pravila o zaštiti povjerenja u javne knjige. Drugoj će se strani vratiti njena protučinidba iz stečajne mase ako je njome povećana vrijednost stečajne mase⁷. No ako nakon otvaranja stečajnoga postupka netko izravno ispuni obvezu zastupniku dužnika pravne osobe ili dužniku pojedincu prije javnog priopćenja o otvaranju stečajnoga postupka, iako je obvezu trebalo ispuniti u korist stečajne mase, takvim se ispunjenjem oslobađa svoje obveze ako dokaže da u vrijeme ispunjenja nije znao da je stečajni postupak otvoren⁸.

Određene pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnoga postupka kojima se remeti ujednačeno namirenje vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika i stečajni vjerovnici mogu pobijati. S pravnom radnjom izjednačeno je i propuštanje⁹. Pobijanjem

⁵ Članak 88. stavak 1. Stečajnog zakona

⁶ članak 122. Stečajnog zakona

⁷ članak 91. Stečajnog zakona

⁸ članak 92. Stečajnog zakona

⁹ članak 127. Stečajnog zakona

pravnih radnji dužnika nastoji se postići potpunije i uravnoteženije namirenje vjerovnika, jer je određenim radnjama dužnika smanjena stečajna masa a samim time i mogućnost namirenja vjerovnika¹⁰.

2.1. PRAVNI POSLOVI

Ponude učinjene dužniku ili ponude koje je učinio dužnik prestaju vrijediti na dan otvaranja stečajnoga postupka ako do toga dana nisu prihvaćene¹¹. Ako dužnik i njegov suugovaratelj u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka nisu ispunili neki dvostranoobvezni ugovor, stečajni upravitelj može umjesto dužnika ispuniti ugovor i tražiti ispunjenje od druge strane. U slučaju kada upravitelj odbije ispunjenje, druga strana svoje tražbine zbog neispunjenja može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik. Ako druga strana pozove stečajnoga upravitelja da se izjasni o svom pravu na izbor, stečajni upravitelj je dužan u roku od osam dana preporučenom pošiljkom obavijestiti tu stranu o tome namjerava li zatražiti ispunjenje ugovora, u protivnom stečajni upravitelj neće moći tražiti ispunjenje¹².

Ako je isporuka robe koja ima neku tržišnu ili burzovnu cijenu ugovorena za neko fiksno određeno vrijeme ili unutar nekog fiksnog roka, a to vrijeme ili istek roka nastupi tek nakon otvaranja stečajnoga postupka, druga strana ne može tražiti ispunjenje, već samo naknadu zbog neispunjenja fiksnih poslova. Navedeno pravilo vrijedi i za financijske usluge koje imaju tržišnu i burzovnu vrijednost. Ako je za njih ugovoreno određeno vrijeme ili rok, a to vrijeme ili istek toga roka nastupi nakon otvaranja stečajnoga postupka, druga strana ne može tražiti ispunjenje, već samo naknadu zbog neispunjenja¹³. Ta naknada sastoji se u razlici između ugovorene cijene i tržišne ili burzovne cijene, koja drugoga radnoga dana nakon otvaranja stečajnoga postupka u mjestu ispunjenja vrijedi za ugovore s ugovorenim vremenom ispunjenja, a druga strana ju može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik.

Ako je dugovana činidba djeljiva, te ako je druga strana svoju činidbu u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka djelomično već ispunila, ona će svoju tražbinu na protučinidbu koja odgovara njenoj djelomično ispunjenoj činidbi moći ostvarivati kao stečajni vjerovnik, čak i ako stečajni upravitelj zatraži ispunjenje preostalog dijela činidbe. Druga strana nema pravo zbog neispunjenja svoje tražbine na protučinidbu iz stečajne mase tražiti povrat onoga što je djelomičnim ispunjenjem njene činidbe prije otvaranja stečajnoga postupka prešlo u imovinu dužnika¹⁴.

¹⁰ vidi o tome: M: Dika – Pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika, Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Godišnjak 7, Organizator, Zagreb 2000. str. 217-264

¹¹ članak 123. Stečajnog zakona

¹² članak 110. Stečajnog zakona

¹³ članak 111. Stečajnog zakona

¹⁴ članak 112. Stečajnog zakona

2.2. OVRHA I OSIGURANJE

Zabrana otuđenja ili opterećenja koja je protiv dužnika određena prema općim pravilima samo radi zaštite interesa određenih osoba, u stečajnom postupku je bez učinka, osim onih do kojih je došlo u svezi s postupkom ovrhe ili osiguranja¹⁵. Ako stečajni vjerovnik tijekom posljednjih trideset dana prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga sudskom ovrhom ili prisilnim sudskim osiguranjem stekne koje razlučno ili slično pravo na imovini dužnika koja ulazi u stečajnu masu, to pravo otvaranjem stečajnoga postupka prestaje¹⁶. Isto tako nakon otvaranja stečajnoga postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti osiguranje ili ovrhu na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu niti na drugoj imovini dužnika. Postupci ovrhe i osiguranja koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka, prekidaju se. Nakon što ti postupci budu nastavljeni, ovršni će ih sud obustaviti.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka izlučni i razlučni vjerovnici mogu radi ostvarenja svojih prava pokrenuti protiv dužnika postupke ovrhe i osiguranja po općim pravilima ovršnoga postupka. Prekinute postupke ovrhe i osiguranja koje su ti vjerovnici pokrenuli prije otvaranja stečajnoga postupka, nastaviti će i provesti ovršni sud po pravilima ovršnoga postupka. Prisilna ovrha radi ostvarenja tražbina prema stečajnoj masi koje nisu zasnovane pravnom radnjom stečajnoga upravitelja, nije dopuštena šest mjeseci od otvaranja stečajnoga postupka, osim u iznimnim slučajevima¹⁷.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka ne mogu se valjano stjecati prava na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu i ako se to stjecanje ne temelji na raspolaganju dužnika ili prisilnoj ovrsi ili osiguranju u korist stečajnoga vjerovnika, osim kad se stječe temeljem raspoložbi stečajnoga upravitelja, sudske prodaje, radnji izlučnih i razlučnih vjerovnika, na naplatu poreza koji su prihod državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne samouprave i uprave te na slučajeve stjecanja povjerenjem u javne knjige.

¹⁵ članak 90. Stečajnog zakona

¹⁶ članak 97. Stečajnog zakona

¹⁷ članak 99. stavak 2. Stečajnog zakona

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na:

1. obveze stečajne mase iz dvostranoobveznoga ugovora koje je stečajni upravitelj odlučio ispuniti,
2. obveze iz trajnoga obveznoga odnosa za vrijeme prvoga roka u kojemu je stečajni upravitelj mogao otkazati ugovor,
3. obveze iz trajnoga obveznoga odnosa ako je stečajni upravitelj primio protučinidbu u korist stečajne mase,
4. porezi koji su prihod državnoga proračuna ili proračuna jedinica lokalne uprave i samouprave, ili prihodi mirovinskih i invalidskih fondova te Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

2.3. UGOVORI O RADU

Otvaranjem stečaja ne prestaju najamni i zakupni odnosi na nekretninama, kao ni ugovori o radu ili službi sklopljeni s dužnikom kao poslodavcem. No otvaranje stečajnog postupka je poseban opravdani razlog za otkaz ugovora o radu,¹⁸ otkazni rok iznosi mjesec dana, ako zakonom nije predviđen kraći rok. Zaposlenici dužnika se u stečajnom postupku pojavljuju kao stečajni vjerovnici prvog višeg isplatnog reda i drugog višeg isplatnog reda.

IZ SUDSKE PRASKE:

1. Nakon otvaranja stečajnog postupka stečajni upravitelj u ime dužnika poslodavca i zaposlenik mogu otkazati ugovor o radu, bez obzira na dogovoreno trajanje ugovora ili dogovoreno isključenje prava na redoviti otkaz, te bez obzira na zakonske i ugovorne odredbe o zaštiti zaposlenika. Otkazni rok iznosi mjesec dana ako zakonom nije predviđen kraći rok. Ako otkaz izjavi stečajni upravitelj, druga strana može kao stečajni vjerovnik zahtijevati naknadu štete zbog prijevremenog prestanka radnog odnosa.

Stečajni upravitelj je zastupnik dužnika prema zakonu i u ime stečajnog dužnika može otkazati ugovor o radu. Stečajno vijeće takvu odluku ne može mijenjati svojim rješenjem.

Stečajni sudac i stečajno vijeće mogu stečajnom upravitelju dati obvezatne upute, pa i o tome od kada počinje teći otkazni rok, ali ne mogu donositi odluke o otkazu ugovora o radu niti određivati početak otkaznog roka. Ako se stečajni upravitelj ne bi pridržavao tih obveznih uputa, sudionici u stečajnom postupku imali bi pravo zahtijevati naknadu štete od stečajnog upravitelja.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ- 1649/00, od 18. 4.2000.

2. Nakon otvaranja stečajnog postupka stečajni upravitelj u ime dužnika poslodavca može otkazati ugovor o radu radniku uz otkazni rok od mjesec dana. Za eventualnu štetu stečajni dužnik odgovara po načelu krivnje ukoliko stečajni upravitelj postupa protupravno.

Stečajni upravitelj koji je otkazao radni odnos uz otkazni rok od trideset dana nije postupio protupravno, te nije osnovan tužbeni zahtjev radnika s osnova naknade štete.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ- 3881/01 od 21.8.2001.

2.4. ZADRŽAVANJE PRAVA NA PRIJEBOJ

Svi vjerovnici dužnika mogu svoja potraživanja ostvarivati samo u okviru stečajnog postupka.¹⁹ No u slučaju ako je stečajni vjerovnik u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka imao, na temelju zakona ili ugovora, pravo na prijeboj, otvaranje stečajnoga postupka je bez utjecaja na to njegovo pravo, stoga on zadržava pravo na prijeboj²⁰. Ako su u vrijeme otvaranja stečajnoga

¹⁸ članak 112. Stečajnog zakona

¹⁹ članak 96. Stečajnog zakona

²⁰ članak 103. Stečajnog zakona

postupka tražbine ili jedna od tražbina koje se imaju prebiti, još pod odgovornim uvjetom ili još nisu dospjele ili tražbine još nisu upravljene na istovrsne činidbe, do prijeboja će doći tek kada za to budu ispunjeni potrebni uvjeti. Prijeboj je isključen ako tražbina kojom se prijeboj treba izvršiti postane bezuvjetna i dospjela prije nego što prijeboj postane moguć. Prijeboj nije isključen time što tražbine glase na različite valute ili obračunske jedinice, ako se te valute ili obračunske jedinice u mjestu isplate tražbine kojom se prijeboj vrši mogu slobodno zamijeniti. Preračunavanje se obavlja prema tečaju koji u mjestu plaćanja vrijedi u vrijeme primitka izjave o prijeboju.

Prijeboj nije dopušten temeljem članaka 105. SZ u slučaju ako je obveza stečajnoga vjerovnika prema stečajnoj masi nastala tek nakon otvaranja stečajnoga postupka; ako je stečajni vjerovnik svoju tražbinu stekao od drugoga vjerovnika tek nakon otvaranja stečajnoga postupka; ako je stečajni vjerovnik tražbinu stekao ustupom (cesijom) za posljednjih šest mjeseci prije dana otvaranja stečajnoga postupka, a znao je ili morao znati da je dužnik postao nesposoban za plaćanje ili da je protiv njega podnesen prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka. Iznimno, prijeboj će biti dopušten ako se radi o tražbini koja je ustupljena u svezi s ispunjenjem neispunjenih ugovora, ili o tražbini koja je oživjela uspješnim pobijanjem pravnoga posla dužnika; zatim ako je stečajni vjerovnik mogućnost prijeboja stekao pobožnom pravnom radnjom te ako vjerovnik čija se tražbina treba namiriti iz slobodne imovine dužnika, duguje stečajnoj masi.

2.4. STEČAJNA MASA

Stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka te imovinu koju on stekne tijekom stečajnoga postupka. Ona služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbina vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbina čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika. U stečajnu masu ne ulazi imovina dužnika pojedinaca na kojoj se ovrha protiv njega ne bi mogla provesti, kad on ne bi bio trgovac pojedinac ili obrtnik.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj je dužan cjelokupnu imovinu koja ulazi u stečajnu masu odmah uzeti u posjed i njome upravljati. On je također dužan sastaviti popis pojedinih predmeta stečajne mase, a u tome su mu dužni pomagati dužnik pojedinac i prijašnji zastupnici po zakonu dužnika pravne osobe. Za svaki predmet potrebno je navesti njegovu vrijednost, a ako ona ovisi o tome hoće li dužnikovo poduzeće nastaviti poslovanje ili ne, potrebno je navesti obje vrijednosti. Ako je to potrebno, procjena pojedinih dijelova imovine može se povjeriti vještacima.

Stečajni upravitelj je dužan s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnoga postupka sastaviti sustavan pregled u kojemu će se navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena. Stečajni upravitelj je obavezan sastaviti i popis svih dužnikovih vjerovnika za koje je saznao iz knjiga i poslovne dokumentacije dužnika ili na drugi način. Nakon sastavljanja pregleda imovine stečajni sud može na prijedlog stečajnoga upravitelja ili kojega od vjerovnika, narediti dužniku da se očituje o potpunosti pregleda imovine. Taj popis predmeta stečajne mase, popis vjerovnika te pregled imovine i obveza moraju se izložiti u sudskoj pisarnici najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta, te svi vjerovnici stečajnog dužnika imaju pravo uvida u te popise.

3. VJEROVNICI STEČAJNOG DUŽNIKA

Sve osobe koje imaju određenu tražbinu prema stečajnom dužniku su vjerovnici tog stečajnog dužnika, no prema svojem položaju u okviru stečajnog postupka razlikuju se stečajni vjerovnici, vjerovnici stečajne mase, izlučni i razlučni vjerovnici.

3.1. STEČAJNI VJEROVNICI

Stečajni vjerovnici su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka imaju koju imovinsko-pravnu tražbinu prema njemu. Oni svoje potraživanje prema dužniku mogu namirivati samo u okviru stečajnog postupka, neovisno o vrsti tražbine. Naime, tražbina vjerovnika se može sastojati u davanju, činjenju, nečinjenju i trpljenju. Neovisno o tome da li je tražbina novčana, nenovčana, uvjetna, bezuvjetna, dospjela, nedospjela, da li je tražbina u stranoj valuti ili u kuni, ta tražbina se mora izraziti u novčanom ekvivalentu i to u kunama na dan otvaranja stečajnog postupka. Stečajni vjerovnici su svi oni subjekti koji su imali potraživanje prema stečajnom dužniku do trenutka otvaranja stečajnog postupka. Ukoliko potraživanje nastane nakon otvaranja stečajnog postupka, ona su oni vjerovnici stečajne mase, a ne stečajni vjerovnici. U tijeku stečajnog postupka prvo se namiruju potraživanja stečajne mase, potom tek potraživanja stečajnih vjerovnika. No prethodno se još namiruju i tražbine razlučnih vjerovnika, jer oni imaju pravo na odvojeno namirenje iz pojedinih dijelova imovine stečajnog dužnika /npr. založno pravo/. S tim da se izlučni vjerovnici ne namiruju iz stečajne mase, već oni imaju pravo izdvojiti iz stečajne mase neki predmet koji ne spada u stečajnu masu.

Vjerovnik dužnika stječe položaj stečajnog vjerovnika podnošenjem prijave potraživanja stečajnom upravitelju. Od tog trenutka vjerovnik je legitimiran u stečajnom postupku, te ima svojstvo stranke. Naime, cjelokupni stečajni postupak se provodi radi skupnog namirenja vjerovnika stečajnog dužnika, i to unovčenjem njegove imovine i podjelom tako prikupljenih sredstava vjerovnicima. Stečajni vjerovnici se prema svojim tražbinama razvrstavaju u isplatne redove. Vjerovnici kasnijega isplatnoga reda mogu se namiriti tek pošto budu u cijelosti namireni vjerovnici prethodnoga isplatnoga reda. Stečajni vjerovnici istoga isplatnoga reda namiruju se razmjerno veličini svojih tražbina.

3.2. IZLUČNI VJEROVNICI

Izlučni vjerovnici nisu stečajni vjerovnici i oni ne namiruju svoja potraživanja iz stečajne mase, već su oni osobe koje temeljem nekog stvarnoga ili osobnoga prava mogu dokazati da neki predmet ne spada u stečajnu masu²¹. Ovo pravo se temelji na pravu vlasništva izlučnog vjerovnika na određenoj stvari ili pravu, odnosno na činjenici da određena stvar ili pravo ne spada u imovinu stečajnog dužnika. Ukoliko je izlučno pravo te osobe upisano u zemljišnoj ili u kojoj drugoj javnoj knjizi, stečajni dužnik mora dokazati da predmet na koji se to pravo odnosi spada u stečajnu masu.

Izlučni vjerovnici ne podnose u tijeku stečajnog postupka prijavu svojeg potraživanja, već samo zahtjev stečajnom upravitelju da mu se preda predmet koji nije dio stečajne mase. Ukoliko stečajni upravitelj ne preda stvar koja se traži, izlučni vjerovnik je ovlašten podnijeti tužbu neovisno o tome što je u tijeku stečajni postupak. Naime, stečajni postupak ne utječe na izlučno pravo određene osobe, stoga izlučni vjerovnici ne podnose prijave svojih tražbina niti su ograničeni bilo kakvim rokom glede stavljanja zahtjeva za izlučenje stvari ili prava. O tom zahtjevu za izlučenje stečajni sud ne donosi nikakvu odluku, jer ono nije na to niti ovlašteno budući da izlučni vjerovnici ne podnose prijave, već samo zahtjev za predaju stvari.

Izlučni vjerovnici imaju prvenstveno pravo na povrat dane stvari ili prava. To je izričito predviđeno i kao mogućnost prodavatelja da traži povrat robe koja još nije isplaćena u cijelost, a koja je iz drugoga mjesta poslana dužniku prije dana otvaranja stečajnoga postupka a do dana otvaranja toga postupka nije prispjela u odredišno mjesto, odnosno ako je do toga dana dužnik nije preuzeo. Isto pravo ima i komisionar za kupnju robe. No ako je stečajni dužnik preuzeo samo na čuvanje robu koja je stigla u odredišno mjesto prije dana otvaranja stečajnoga postupka, onda prodavatelj nema pravo na vraćanje ali može ostvariti svoja prava u svezi s tom robom kao izlučni vjerovnik.

²¹ članak 79. Stečajnog zakona

No u određenim slučajevima, ipak neće biti moguće izlučnom vjerovniku vratiti njegovu stvar ili pravo, jer se isto može dati samo ako se predmet čije se izlučivanje traži nalazi u stečajnoj masi. Stoga ako se taj predmet više ne nalazi u stečajnoj masi onda izlučni vjerovnici mogu imati samo pravo na naknadu za izlučno pravo. Tako u slučaju ako je predmet čije se izlučivanje traži, dužnik neovlašteno otuđio prije otvaranja stečajnoga postupka, izlučni vjerovnik može zahtijevati da se na njega prenese pravo na protučinidbu, ako ona još uvijek nije izvršena. On može zahtijevati protučinidbu iz stečajne mase, ako se ona još uvijek iz te mase može izdvojiti. Ukoliko nije moguća niti jedna od ovih opcija onda, izlučni vjerovnik može, kao stečajni vjerovnik, tražiti naknadu pretrpljene štete. Drugačija je situacija ako je predmet čije se izdvajanje tražiti otuđio privremeni stečajni upravitelj prije otvaranja stečajnoga postupka ili stečajni upravitelj nakon toga. U tom slučaju izlučni vjerovnik može, po svom izboru, zahtijevati da se na njega prenese pravo na protučinidbu ako ona još uvijek nije izvršena, ili zahtijevati protučinidbu iz stečajne mase ako se ona još uvijek iz te mase može izdvojiti ili tražiti naknadu pretrpljene štete kao vjerovnik stečajne mase.

IZ SUDSKE PRAKSE:

Općina M. nije podnijela prijavu bilo kakve tražbine, već je podnijela zahtjev za izlučenje nekretnine iz stečajne mase. Prema čl. 79. st. 1. Stečajnog zakona osoba koja na temelju nekog svog stvarnog ili osobnog prava može dokazati da neki predmet ne pripada u stečajnu masu, nije stečajni vjerovnik. Njezino će se pravo na izdvajanje predmeta utvrđivati prema pravilima koja važe za ostvarivanje tih prava izvan stečajnog postupka (čl. 79. st. 1. SZ-a). U konkretnom slučaju stečajno vijeće nije odlučilo niti je moglo odlučiti, o pravu izlučnog vjerovnika. Istina, u rješenju je nepotrebno konstatirano da izlučni vjerovnici, pa tako i Općina M. svoj izlučni zahtjev mogu ostvarivati u parnici. Time, međutim, nije ništa odlučeno o tom izlučnom pravu već je samo konstatirano ono što i piše u navedenom zakonskom propisu. Time izlučnom vjerovniku nije ni priznato a niti osporeno njegovo izlučno pravo, a stečajno vijeće nije nadležno to niti učiniti.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ- 5968/00 od 9.1.2001.

3.3. RAZLUČNI VJEROVNICI

Razlučni vjerovnici su oni vjerovnici koji imaju pravo na odvojeno namirenje iz određenih stvari i prava koji su dijelovi stečajne mase. To su oni vjerovnici koji imaju založno pravo ili pravo na namirenje na kojoj stvari ili pravu koji su upisani u javnoj knjizi (zemljišnoj knjizi, upisniku brodova, zrakoplova, intelektualnog vlasništva i sl.), imaju pravo pokrenuti ovršni postupak radi

prodaje stvari ili unovčenja prava prema odredbama članka 164.a Stečajnog zakona²².

Razlučni vjerovnici isključuju do visine iznosa svojih tražbina stečajne vjerovnike od namirenja iz vrijednosti stvari ili prava na kojima je zasnovano razlučno pravo. No, razlučni vjerovnici se namiruju i kao stečajni vjerovnici ukoliko im je stečajni dužnik i osobno odgovoran, pod uvjetom da su se odrekli odvojenog namirenja ili ako se ne uspiju u cijelosti odvojeno namiriti²³.

Razlučni vjerovnici mogu u roku za prijavu tražbine stečajnog upravitelja obavijestiti u pisanom obliku o postojanju svojih razlučnih prava. Razlučna prava nisu predmet ispitivanja na ispitnom ročištu²⁴ i ona se ne utvrđuju po pravilima koja vrijede za utvrđivanje tražbina stečajnih vjerovnika. Ova se prava mogu jedino pobijati po općim pravilima o pobijanju pravnih radnji.

No, od stečajnih vjerovnika /odnosno osobnih vjerovnika stečajnog dužnika/ čije su tražbine osigurane razlučnim pravom očekuje se da svoje tražbine prijave kao i svi drugi stečajni vjerovnici, a pri tome mogu obavijestiti stečajnog upravitelja /u istom podnesku kojim prijavljuju svoju tražbinu ili u posebnom podnesku/ i o svojem razlučnom pravu na dijelu imovine stečajnog dužnika. Tom prijavom tražbine, razlučni vjerovnici stječu isti položaj kao i svi ostali stečajni vjerovnici, te ako se ne namire iz stvari na kojoj imaju razlučno pravo, onda mogu svoju tražbinu namirivati kao i svi ostali vjerovnici u stečajnom postupku. U slučaju da vjerovnik ima razlučno pravo na imovini stečajnog dužnika, a da mu pri tome stečajni dužnik nije i osobno odgovoran,²⁵ onda takvi vjerovnici mogu obavijestiti stečajnog upravitelja o svojem razlučnom pravu²⁶.

No, ako razlučni vjerovnik ne obavijesti stečajnog upravitelja o postojanju svojeg razlučnog prava on ne gubi pravo odvojenog namirenja iz predmeta razlučnog prava. Pored navedenog, stečajni upravitelj mora sastaviti posebnu tablicu o razlučnim pravima koja su upisana u javnim knjigama, o kojima je obaviješten od razlučnih vjerovnika i o kojima je saznao na drugi način. U tablicu unosi ime i prezime, odnosno tvrtku ili naziv razlučnog vjerovnika, iznos i osnovu tražbine i dio imovine dužnika na koji se razlučno pravo odnosi²⁷. Iznimno, razlučni vjerovnici gube pravo na odvojeno namirenje i nemaju pravo tražiti naknadu štete ili bilo kakvu drugu naknadu od stečajnoga dužnika ili od vjerovnika, ako je predmet razlučnog prava mimo njih unovčen u

²² članak 81. Stečajnog zakona

²³ Članak 84. Stečajnog zakona

²⁴ Članak 175. stavak 4. Stečajnog zakona

²⁵ npr. u slučaju kada je stečajni dužnik bio jamac za neku drugu osobu

²⁶ Članak 173.a Stečajnog zakona

²⁷ Članak 174. stavak 2. Stečajnog zakona

stečajnom postupku, a razlučno pravo nije bilo upisano u javnoj knjizi ili za njega stečajni upravitelj nije znao niti morao znati.

Razlučnim se vjerovnicima prvenstveno smatraju založni vjerovnici, zatim vjerovnici koji na nekom predmetu iz stečajne mase imaju kakvo založno pravo koje nije upisano u javnu knjigu, a imaju pravo na odvojeno namirenje svoje tražbine, kamata i troškova iz vrijednosti založnoga predmeta. Razlučni vjerovnici su i vjerovnici kojima je dužnik radi osiguranja njihove tražbine predao neku pokretnu stvar ili prenio neko pravo; vjerovnici koji imaju pravo zadržanja nekoga predmeta, jer su nešto upotrijebili u korist toga predmeta, u mjeri u kojoj njihova tražbina po toj osnovi ne prelazi još postojeću korist zatim vjerovnici koji pravo zadržanja imaju na temelju zakona te Republika Hrvatska, jedinice lokalne samouprave i uprave te druge javne pravne osobe, ako predmet za koji postoji obveza plaćanja carine ili poreza po zakonu služi osiguranju javnih davanja.

Ako je razlučni vjerovnik pokrenuo postupak ovrhe na nekretnini radi prisilnoga namirenja svoje tražbine prije nego što je stečajni upravitelj predložio njenu prodaju, nekretnina će se prodati u ovršnom postupku koji je pokrenuo razlučni vjerovnik. Nakon što unovči stvar ili pravo na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi ovršni će sud, pošto namiri troškove do tada provedenoga ovršnog postupka, preostali novac, predati stečajnom sudu²⁸. No ako razlučni vjerovnik nije pokrenuo ovršni postupak onda tu nekretninu prodaje stečajni sudac, na prijedlog stečajnoga upravitelja, uz odgovarajuću primjenu odredaba propisa o ovrsi kojima je uređena ovrha na nekretnini²⁹. Nakon prodaje stvari, iz utrška će se u stečajnu masu prvo unijeti iznos potreban za naknadu troškova utvrđivanja tražbine ili unovčenja, a od preostalog će se iznosa bez odlaganja namiriti razlučni vjerovnik.

3.4. VJEROVNICI STEČAJNE MASE

Pored prethodno navedenih vjerovnika postoje i posebni vjerovnici stečajne mase. Njihove se tražbine namiruju nakon što se utvrdilo koja imovina ulazi u stečajnu masu, te nakon što su se razlučile stvari na kojima određene osobe imaju pravo posebnog namirenja. Ovi vjerovnici ne prijavljuju svoje tražbine stečajnom upravitelju, već mogu zahtijevati od stečajnog upravitelja da im plati ono što duguje stečajna masa. Vjerovnici stečajne mase su također svrstani u isplatne redove, s time da postoje dva isplatna reda vjerovnika stečajne mase i to vjerovnici čije se tražbine temelje na troškovima stečajnoga postupka i u drugom isplatnom redu su sve ostale obveze stečajne mase. Troškovi stečajnoga postupka namiruju se prije ostalih obveza stečajne mase,

²⁸ Članak 164.a stavak 1. Stečajnog zakona

²⁹ Članak 164. stavak 1. Stečajnog zakona

i to razmjerno njihovoj veličini. Ostale obveze stečajne mase namiruju se razmjeno njihovoj veličini.

U troškove stečajnoga postupka spadaju sudski troškovi stečajnoga postupka; nagrade i izdaci privremenoga stečajnoga upravitelja, stečajnoga upravitelja i članova odbora vjerovnika te drugi troškovi za koje je ovim ili drugim zakonom određeno da će se namirivati kao troškovi stečajnoga postupka. U ostale obveze stečajne mase spadaju obveze zasnovane radnjama stečajnoga upravitelja ili na drugi način upravljanjem, unovčenjem i podjelom stečajne mase, a koje ne spadaju u troškove stečajnoga postupka; tražbine odvjetnika za pružene usluge tijekom posljednjih šest mjeseci prije otvaranja stečajnoga postupka u svezi sa zaštitom i ostvarenjem prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu; iz dvostranoobveznih ugovora ako se njihovo ispunjenje traži za stečajnu masu ili mora uslijediti nakon otvaranja stečajnoga postupka; obveze na temelju neosnovanoga obogaćenja mase te tražbine zaposlenika stečajnoga dužnika nastale nakon otvaranja stečajnoga postupka. Obveze koje je preuzeo privremeni stečajni upravitelj ovlašten raspolagati imovinom dužnika do otvaranja stečajnoga postupka, smatraju se obvezama stečajne mase. Isto vrijedi i za obveze iz trajnoga obveznoga odnosa ako je privremeni stečajni upravitelj primio protučinidbu za imovinu kojom je upravljao.

Iz sudske prakse:

1. Vjerovnici stečajne mase ne ostvaruju svoje tražbine podnošenjem prijave stečajnom upravitelju niti se njihove tražbine ispituju na ročištu.

Vjerovnicima stečajne mase stečajni upravitelj izvršava obveze sukladno sadržaju obveznog odnosa, u protivnom vjerovnik stečajne mase može ustati tužbom i tražiti isplatu u punom iznosu bez podnošenja prijave u stečajnom postupku.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ- 2523/02 od 22.10.2002.

2. Potraživanja vjerovnika koja su nastala nakon otvaranja stečajnog postupka ne potpadaju pod režim koji vrijedi za tražbine stečajnih vjerovnika. One se ostvaruju podnošenjem tužbe protiv stečajnog dužnika.

Sud nije ovlašten odbaciti tužbu vjerovnika stečajne mase, jer nije ostvario tražbinu podnošenjem prijave u stečajnom postupku.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-6172/01 od 16.4.2002.

4. PRIJAVA TRAŽBINE

Stečajni vjerovnici mogu svoje tražbine prema dužniku ostvarivati samo u stečajnom postupku i to temeljem prijave potraživanja koju podnose stečajnom upravitelju u dva primjerka. Ta prijava mora sadržavati sve što je potrebno da bi se po njoj moglo postupati, a prilažu joj isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se tražbina dokazuje. U praksi se isprave prilažu u originalu, ovjerenoj preslici a priznaju se i isprave koje su samo preslikane.

U prijavi je potrebno navesti pravnu osnovu na kojoj se temelji potraživanje i iznos tražbine u kunama te broj žiro-računa ili drugoga računa vjerovnika, ako ga ima³⁰. Ukoliko nije navedena osnova i iznos onda nije moguće ispitati tražbinu, već se ista prijava mora vratiti podnositelju na ispravak ili dopunu. Popis svih tražbina zaposlenika i ranijih zaposlenika dužnika dospjelih do otvaranja stečajnog postupka sastaviti će stečajni upravitelj te će prijavu potraživanja u dva primjerka predložiti zaposlenicima na supotpis. Zaposlenici i raniji zaposlenici mogu prijaviti razliku svojih tražbina ako smatraju da popisom stečajnog upravitelja njihove tražbine nisu u cijelosti obuhvaćene.

Nedospjele tražbine dopijevaju otvaranjem stečajnoga postupka³¹. No ako se na nedospjele tražbine nije plaćala kamata, smatrat će se kao da se na njih plaćala zakonska zatezna kamata i tražbine će se smanjiti na iznos koji bi, po uračunavanju zakonskih kamata za vrijeme od otvaranja stečajnoga postupka do dospelja, odgovarao punom iznosu tražbina. Tu međukamatu obavezan je izračunati sam stečajni vjerovnik i umanjiti svoje potraživanje za iznos te kamate. Stečajni upravitelj je obavezan prilikom ocjenjivanja prijave tog stečajnog vjerovnika provjeriti točnost obračuna međukamata. Nenovčane tražbine ili one čiji je novčani iznos neodređen, ističu se u vrijednosti na koju se mogu procijeniti u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka³². Tražbine izražene u stranoj valuti ili u obračunskoj jedinici obračunavaju se u valutu Republike Hrvatske po tečaju mjerodavnom za mjesto plaćanja u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka.

U slučaju kada je tražbina vezana uz raskidni uvjet u stečajnom postupku se, sve dok uvjet ne nastupi, uzima u obzir kao bezuvjetna tražbina. Vjerovnik kojemu više osoba odgovara za ispunjenje iste činidbe u cijelosti, može u stečajnom postupku, protiv svakoga od dužnika, isticati do svoga potpunoga namirenja cijeli iznos koji je potraživao u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka. Solidarni dužnici i jamci dužnika mogu kao stečajni vjerovnici tražiti da im se vrati ono što su za dužnika platili prije ili nakon dana otvaranja stečajnoga postupka, ako im pripada pravo na vraćanje isplaćenoga prema dužniku. Solidarni dužnici i jamci mogu podnijeti zahtjev da im se osigura iznos što će ga platiti za dužnika razmjerno iznosu koji bi im pripao kao stečajnim vjerovnicima.

Ako se prijavljuju tražbine o kojima se vodi parnica, u prijavi treba navesti sud pred kojim se vodi parnica s naznakom broja spisa. Otvaranjem stečajnog postupka prekidaju se svi parnični postupci u kojima kao jedna od stranaka

³⁰ Članak 173. Stečajnog zakona

³¹ Članak 73. Stečajnog zakona

³² Članak 77. Stečajnog zakona

sudjeluje stečajni dužnik. Prijedlog za nastavak parničnog postupka može staviti vjerovnik čija je tražbina osporena ili stečajni upravitelj koji osporava potraživanje vjerovnika. Parnice o imovini koja ulazi u stečajnu masu koje su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bile u tijeku preuzet će u ime i za račun dužnika stečajni upravitelj. Ako stečajni upravitelj odmah nakon nastavljanja prekinute parnice prizna tužbeni zahtjev ili se odrekne tužbenoga zahtjeva, protivna će stranka troškove parničnoga postupka moći ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik. U protivnom daljnji troškovi parnice namirit će se kao dugovi stečajne mase.

Razlučni vjerovnici mogu obavijestiti stečajnog upravitelja da je njihova tražbina osigurana razlučnim pravom i označiti dio imovine na koji se razlučno pravo odnosi. Razlučni vjerovnici koji nisu obavijestili stečajnoga upravitelja o razlučnom pravu ne gube pravo odvojenog namirenja iz predmeta razlučnog prava osim ako je predmet razlučnog prava mimo njih unovčen u stečajnom postupku, a razlučno pravo nije bilo upisano u javnoj knjizi ili za njega stečajni upravitelj nije znao niti morao znati. U tom slučaju oni nemaju pravo tražiti naknadu štete ili bilo kakvu drugu naknadu od stečajnoga dužnika ili od vjerovnika.³³

Tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju se samo ako stečajni sud posebno pozove i te vjerovnike da prijave svoje tražbine. U prijavi takvih tražbina treba naznačiti da se radi o tražbini nižega isplatnoga reda te označiti redno mjesto na koje vjerovnik ima pravo.

4.1. ROK ZA PRIJAVU TRAŽBINE

Rok za prijavu tražbina, određen u Rješenju o otvaranju stečajnog postupka ne može biti kraći od petnaest dana niti dulji od mjesec dana³⁴, te su u tom redovnom roku svi vjerovnici dužni prijaviti svoje tražbine. No u slučaju da su tražbine prijavljene nakon isteka roka za prijavljivanje /naknadne prijave/ a prije održavanja ispitnog ročišta onda se one mogu ispitati na ispitnom ročištu ako to predloži stečajni upravitelj.

Tražbine prijavljene nakon isteka roka za prijavljivanje koje nisu ispitane na ispitnom ročištu te tražbine prijavljene najkasnije u roku od tri mjeseca nakon prvoga ispitnog ročišta, ali ne poslije objavljivanja poziva za završno ročište, mogu se ispitati na jednom ili više posebnih ispitnih ročišta koja će, na prijedlog vjerovnika koji nisu pravodobno prijavili svoje tražbine, odrediti stečajni sudac rješenjem uz uvjet da u roku od 15 dana solidarno uplate predujam za pokriće troškova toga ročišta. Ako se predujam ne uplati u roku,

³³ članak 173a Stečajnog zakona

³⁴ članak 54. stavak 3. Stečajnog zakona

posebno se ispitno ročište neće održati, a nepravodobne će prijave biti odbačene³⁵. Poziv za posebno ispitno ročište objavljuje se. Na to se ročište posebno pozivaju stečajni upravitelj i dužnik fizička osoba.

Prijave tražbina podnesene nakon isteka naknadnog roka odbaciti će se rješenjem kojeg donosi stečajni sudac. Ova odredba o prekluzivnom roku za prijavu potraživanja u stečajnom postupku uvedena je novelom Stečajnog zakona iz 2000. godine,³⁶ sa ciljem ubrzanja stečajnog postupka. Naime, prije te izmjene prijave potraživanja morale su se ispitivati na posebnim ispitnim ročištima koja su se zakazivala na trošak vjerovnika koji je zakasnio sa prijavom. Kako nije bilo vremenskog ograničenja za podnošenje prijave, to je dovodilo do znatnog odugovlačenja sa postupkom.

IZ SUDSKE PRAKSE:

1. Prema čl. 173. st. 2. SZ stečajni upravitelj sastavit će popis svih tražbina zaposlenika i ranijih zaposlenika dužnika dospjelih do otvaranja stečaja i predložiti im na potpis prijavu njihovih tražbina u dva primjerka.

Prema tome stečajni je upravitelj bio dužan sastaviti popis svih tražbina radnika i ranijih radnika stečajnog dužnika, uključujući i tražbine žaliteljice, po osnovi radnog odnosa i predložiti im na potpis prijavu njihovih tražbina. Kako stečajni upravitelj to nije učinio, nije bilo uvjeta za odbacivanje prijave kao nepravodobne.

-Visoki trgovački suda Republike Hrvatske, br. PŽ-2717/01 OD 31. 5. 2001.

2. Rok od tri mjeseca, računajući od dana održanog prvog ispitnog ročišta, je krajnji rok do kojega se može podnijeti prijava tražbine

Prema čl. 176. st. 2. Stečajnog zakona tražbine prijavljene nakon isteka roka za prijavljivanje, koje nisu ispitane na ispitnom ročištu, te tražbine prijavljene najkasnije u roku tri mjeseca nakon prvog ispitnog ročišta, ali ne poslije objavljivanja poziva za završno ročište, mogu se ispitati na jednom ili više posebnih ispitnih ročišta koje će, na prijedlog vjerovnika koji nisu pravodobno prijavili svoje tražbine odrediti stečajni sudac rješenjem uz uvjet da u roku 15 dana solidarno uplate predujam za pokriće troškova toga ročišta. Ako se predujam ne uplati u roku, posebno se ispitno ročište neće održati, a nepravodobne će prijave biti odbačene. Prijave podnesene nakon isteka toga roka st. 4. SZ-a. odbacit će se, a o odbacivanju nepravodobno podnesenih prijava odlučuje rješenjem stečajni sudac.

Prema tome rok od tri mjeseca je krajnji rok do kojeg se može podnijeti prijava, računajući od dana održanog prvog ispitnog ročišta. U pitanju je prekluzivni rok i sve prijave podnesene nakon isteka toga roka odbacuju se kao nepravodobne.

-Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-6246/01 OD 18. 12. 2001.

4.2. ISPLATNI REDOVI

³⁵ članak 176. Stečajnog zakona

³⁶ Narodne novine 129/00 od 22. prosinca 2000. godine

Stečajni vjerovnici su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imaju koju imovinsko-pravnu tražbinu prema stečajnom dužniku. Oni se prema svojim tražbinama razvrstavaju u isplatne redove, a vjerovnici kasnijeg isplatnog reda se mogu namiriti tek pošto u cijelosti budu namireni vjerovnici prethodnog isplatnog reda. Stečajni vjerovnici istog isplatnog reda namiruju se razmjerno veličini svojih tražbina³⁷.

Sve tražbine vjerovnika svrstavaju se u dvije osnovne grupe i to kao tražbine viših isplatnih redova i kao tražbine nižih isplatnih redova. Prvo se prijavljuju i namiruju samo tražbine viših isplatnih redova, dok se tražbine nižih isplatnih redova namiruju samo u slučaju kada su u potpunosti namirene tražbine viših isplatnih redova te kada vjerovnike tih tražbina stečajni upravitelj posebno pozove da prijave svoje tražbine.

U tražbine viših isplatnih redova spadaju³⁸:

1. tražbine zaposlenika i ranijih zaposlenika koje su ostvarene prije otvaranja stečajnog postupka a u koje spadaju: plaća za zadnja tri mjeseca prije otvaranja stečaja ili prestanka ugovora o radu do iznosa koji za određeni mjesec odgovara iznosu dvije trećine prosječne mjesečne plaće u Republici Hrvatskoj, naknada plaće za godišnji odmor na koji je zaposlenik stekao pravo u kalendarskoj godini u kojoj je otvoren stečaj ili u kojoj je prestao ugovor o radu, te u prethodnoj godini do iznosa koji za određeni mjesec odgovara iznosu dvije trećine prosječne mjesečne plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj, naknada plaće za posljednja tri mjeseca prije otvaranja stečaja ili prestanka ugovora o radu do iznosa koji za određeni mjesec odgovara iznosu dvije trećine prosječne mjesečne plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj, otpremnine do iznosa jedne trećine prosječne mjesečne plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj za svaku navedenu godinu rada kod tog poslodavca, naknada štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, stečajnoga dužnika i tražbine Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koje se iz tih tražbina po zakonu obvezatno namiruju kao doprinosi iz plaće i na plaću, osim tražbina za koje je zakonom određeno da će se namiriti kao troškovi stečajnoga postupka ili kao ostale obveze stečajne mase,
2. sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove (opći isplatni red).

Dakle postoje dva viša isplatna reda. Prvo se namiruju tražbine prvog višeg isplatnog reda, tek potom tražbine drugog višeg isplatnog reda. Unutar isplatnog reda tražbine se namiruju razmjerno njihovoj veličini. Nakon isplate

³⁷ članak 70. Stečajnog zakona

³⁸ članak 71. Stečajnog zakona

tražbina viših isplatnih redova, ako preostane stečajne mase, stečajni sud će pozvati vjerovnike nižih isplatnih redova da prijave svoje tražbine.

Kao tražbine nižih isplatnih redova prijavljuju se i namiruju tražbine prema slijedećem redoslijedu: 1. kamate na tražbine stečajnih vjerovnika od otvaranja stečajnog postupka; 2. troškovi koji za pojedine vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku; 3. novčane kazne za kazneno ili prekršajno djelo kao i takve sporedne posljedice kaznenog ili prekršajnog djela kojima se nameće obveza plaćanja novca; 4. tražbine za besplatnu činidbu dužnika te 5. tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine. Kamate na tražbine stečajnih vjerovnika nižih isplatnih redova i troškovi koji za te vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku, istoga su reda kao i tražbine tih vjerovnika. Tražbine nižih isplatnih redova koje spadaju u isti isplatni red namiruju se razmjerno³⁹.

5. POSTUPANJE S PRIJAVOM POTRAŽIVANJA

Vjerovnici temeljem objavljenog oglasa o otvaranju stečajnog postupka i poziva na prijavu tražbine, vrše stečajnom upravitelju prijave svojih tražbina. Prijave tražbina stižu stečajnom upravitelju koji ih evidentira prema rednom broju prijave, zatim ih raspoređuje po isplatnim redovima. Nakon toga on ispituje tražbine i to prvenstveno temeljem dokumentacije koja je priložena uz prijavu tražbine, ali i uz odgovarajuću provjeru u knjigovodstvenoj i drugoj dokumentaciji stečajnog dužnika. Ukoliko prijava tražbine nije potpuna ili uredna onda će stečajni upravitelj istu dostaviti stečajnom sudcu, koji onda rješenjem poziva vjerovnika na ispravak predmetne prijave tražbine temeljem članka 109. Zakona o parničnom postupku.

Nakon obrade prijava potraživanja stečajni upravitelj će svaku prijavljenu tražbinu s podacima o osnovi i iznosu tražbine u kunama upisati u tablicu⁴⁰. U tu tablicu ispitanih tražbina stečajni upravitelj unosi redni broj prijavljene tražbine, ime vjerovnika, osnovu tražbine⁴¹, oznaku sudskog spisa ako je prijavljena tražbina o kojoj se vodi parnica, zatim visinu prijavljene tražbine u kunama te visinu osporenog ili priznatog dijela tražbine i postotak u ukupno priznatim tražbinama. U slučaju osporavanja neke tražbine, stečajni upravitelj je obavezan u tablici navesti i razloge osporavanja takve tražbine.

³⁹ Članak 72. Stečajnog zakona

⁴⁰ Članak 174. Stečajnog zakona

⁴¹ npr. ugovor, račun, presuda, kamate i sl.

Tablica prijavljenih i ispitanih tražbina se nakon isteka roka za prijavljivanje a prije ispitnoga ročišta, zajedno s prijavama kao i priloženim ispravama, izlaže u pisarnici stečajnoga suda na uvid sudionicima a iznimno stečajni sudac može odrediti da se ona izloži na kojem drugom mjestu.

Stečajni upravitelj će također sastaviti popis svih tražbina zaposlenika i ranijih zaposlenika dužnika dospjelih do otvaranja stečaja i predložiti im na potpis prijavu njihovih tražbina u dva primjerka. Zaposlenici i raniji zaposlenici mogu prijaviti razliku svojih tražbina ako smatraju da popisom stečajnoga upravitelja njihove tražbine nisu u cijelosti obuhvaćene. Stečajni upravitelj sa ovim posebnim prijavama tražbina postupa na identičan način kao i sa prijavama ostalih stečajnih vjerovnika.

Sve tražbine pristigle u roku određenom rješenjem o otvaranju stečajnog postupka, stečajni upravitelj mora obvezno ispitati prije ispitnog ročišta. Dok prijave pristigle nakon roka za prijavu tražbina, ali prije održavanja ispitnog ročišta stečajni upravitelj može, ali ne mora ispitati. Ukoliko ih zbog kratkoće vremena ili kojeg drugog razloga nije ispitao, onda će se te tražbine na prijedlog vjerovnika i o njegovom trošku ispitati na posebnom ispitnom ročištu.

5.1. UTVRĐIVANJE TRAZBINA NA ISPITNOM ROČIŠTU

Ročište za ispitivanje tražbina se određuje već u oglasu kojim se objavljuje otvaranje stečajnog postupka. Na tom ročištu se prijavljene tražbine ispituju prema svojim iznosima i redu, a stečajni upravitelj je dužan određeno se izjasniti priznaje li ili osporava svaku prijavljenu tražbinu. Tražbine koje su osporili stečajni upravitelj, dužnik pojedinac ili koji od stečajnih vjerovnika moraju se posebno raspraviti⁴². Tražbina stečajnog vjerovnika smatra se utvrđenom ako ju na ispitnom ročištu prizna stečajni upravitelj a ne ospori ju, koji od stečajnih vjerovnika, odnosno ako izjavljeno osporavanje bude otklonjeno⁴³. Osporavanje se može otkloniti samo do kraja ispitnog ročišta. Ako dužnik pojedinac ospori tražbinu, to ne sprečava utvrđivanje tražbine. Ukoliko ima više ispitnih ročišta onda se na naknadnom ispitnom ročištu ne mogu se osporavati tražbine koje su utvrđene na prethodnom ispitnom ročištu.

Stečajni sudac sastavlja posebnu tablicu ispitanih tražbina u koju za svaku prijavljenu tražbinu unosi u kojoj je mjeri tražbina utvrđena prema svom iznosu i svom redu odnosno tko je tražbinu osporio. Osporavanje dužnika fizičke osobe također se unosi u tablicu. Temeljem te tablice on donosi rješenje kojim odlučuje o tome u kojem su iznosu i u kojem isplatnom redu

⁴² Članak 175. stavak 1. - 3. Stečajnog zakona

⁴³ Članak 177. Stečajnog zakona

utvrđene, odnosno osporene pojedine tražbine. Tim rješenjem stečajni sudac odlučuje i o upućivanju na parnicu radi utvrđivanja, odnosno osporavanja tražbine. To rješenje objavljuje se na oglasnoj ploči suda i dostavlja, u obliku izvatka, vjerovniku čija je tražbina osporena⁴⁴. To rješenje svaki vjerovnik može pobijati žalbom u dijelu koji se tiče njegove prijavljene tražbine, odnosno tražbine koju je osporio. Vjerovnici čije su tražbine utvrđene o tome neće biti posebno obaviješteni, no oni mogu tražiti da im se izda ovjеровljeni izvadak rješenja na njegov trošak.

IZ SUDSKE PRAKSE:

1. Tražbina je utvrđena ako je na ispitnom ročištu prizna stečajni upravitelj, te ako je ne ospori koji od stečajnih vjerovnika.

Stečajni vjerovnik LB.I., Zurich, kojega zastupa opunomoćenik D.Ž., odvjetnik iz Županje, nakon ispitnog ročišta, i to 27.2.2001. uputio je podnesak u kojem izjavljuje da osporava tražbinu stečajnog vjerovnika Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Ispravno je postupio prvostupanjski sud kada je taj podnesak odbacio kao nedopušten. Tražbine se ne mogu ispitivati (ni priznavati, ni osporavati) izvan ispitnog ročišta. Sud je vezan svojim rješenjem kojim je odlučeno o utvrđenim, odnosno o osporenim tražbinama. To rješenje može ukinuti ili preinačiti samo drugostupanjski sud povodom žalbe na koju ima pravo svaki vjerovnik u dijelu koji se tiče njegove pobijane tražbine, odnosno tražbine koju je osporio (čl. 177. st. 4. SZ-a). To je sasvim logično, jer kada bi stečajnom upravitelju i stečajnim vjerovnicima bilo dopušteno da nakon ispitnog ročišta (podneskom ili na naknadnom posebnom ispitnom ročištu) osporavaju već ispitane tražbine, stečajni postupak praktički ne bi bilo moguće provesti i okončati.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-278/01 od 12. 6. 2001.

2. U rješenju kojim utvrđuje osporenu tražbinu i upućuje vjerovnike čije su tražbine osporene na parnicu, sud je dužan navesti razloge osporavanja tražbine. U protivnom sud čini bitnu povredu postupka iz čl. 345. st. 2. toč. 13. Zakona o parničnom postupku, jer rješenje bez razloga osporavanja tražbine nije moguće ispitati.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-1805/02 od 24.9. 2002.

3. Rješenjem o utvrđenim, odnosno osporenim tražbinama stečajno vijeće odlučuje o tome u kojem su iznosu i u kojem isplatnom redu utvrđene, odnosno osporene pojedine tražbine, te o upućivanju na parnicu radi utvrđivanja, odnosno osporavanja tražbine. Prema tome, stečajno vijeće ispituje samo je li tražbina na ispitnom ročištu priznata ili, pak, osporena i slijedom toga donosi rješenje o tome da je tražbina utvrđena ili, pak, rješenje o tome da je tražbina osporena. Ako je tražbina osporena, stečajno vijeće nije ovlašteno odlučiti drukčije, tj. utvrditi da tražbina postoji i obrnuto.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-6195/01 od 5.2.2002.

4. Rješenje stečajnog vijeća o utvrđivanju odnosno osporavanju pojedinih tražbina mogu pobijati stečajni upravitelj, te svaki vjerovnik čija je tražbina osporena odnosno koji je upućen na parnicu.

⁴⁴ Članak 178. Stečajnog zakona

Vjerovnik čija tražbina nije osporena odnosno koji nije upućen na parnicu nije ovlašten pobijati rješenje stečajnog vijeća o utvrđivanju odnosno osporavanju pojedinih tražbina.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-6195/01 od 5.2.2002.

6. OSPORENE TRAŽBINE

Ako je stečajni upravitelj ili koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu, stečajni sudac će vjerovnika uputiti u parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. Sporovi radi utvrđivanja osporenih tražbina zaposlenika po osnovi ugovora o radu su radni sporovi. Ako su osporene dospjele tražbine zaposlenika i ranijih zaposlenika stečajnog dužnika, parnica radi utvrđivanja osporene tražbine vodi se po općim odredbama u postupku pred sudovima, te posebnim odredbama za parnice u radnim sporovima⁴⁵. U parnici se utvrđenje tražbine može zahtijevati samo na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono označeno u prijavi tražbine. Vrijednost predmeta spora radi utvrđivanja tražbine, određuje se prema iznosu koji se za tu tražbinu može očekivati pri razdiobi stečajne mase. Dakle, u slučaju kada je osporeno potraživanje vjerovnika onda on mora pokrenuti parnični postupak radi utvrđivanja osnovanosti te svoje tražbine. Žalba protiv rješenja kojim je vjerovnik upućen u parnicu nije svrsishodna, jer stečajni sudac tim rješenjem samo potvrđuje osporavanje.

U parničnom postupku pokrenutom zbog osporavanja tražbine vjerovnik traži deklaratorno utvrđenje da je njegova tražbina osnovana. Tužba koju vjerovnik podnosi mora biti identična prijavi tražbine u stečajnom postupku kako glede osnove potraživanja tako i glede iznosa tražbine i isplatnog reda, jer nikakve izmjene nisu dozvoljene. Naime, kada bi vjerovnik podigao tužbu za drugi iznos ili temeljem druge pravne osnove onda se ne bi radilo o utvrđivanju tražbine koja je osporena, već o potpuno novoj tražbini. Parnični postupak se vodi protiv stečajnog dužnika kojeg zastupa stečajni upravitelj, no ako je tražbinu stečajni upravitelj priznao, a osporio ju je koji drugi stečajni vjerovnik onda će u tom parničnom postupku stečajnog dužnika zastupati onaj vjerovnik koji je osporio tražbinu.

Ako je u vrijeme otvaranja stečaja već tekla parnica o tražbini, postupak radi utvrđivanja nastaviti će se preuzimanjem te parnice. Prijedlog za nastavak parnice može staviti vjerovnik čija je tražbina osporena ili osporavatelj koji onda parnicu nastavlja u ime i za račun dužnika. Ako sud pred kojim je parnica nastavljena nije stečajni sud, oglasit će se nenadležnim i predmet ustupiti stečajnom sudu. Prilikom nastavka parnice vjerovnik treba izmijeniti

⁴⁵ članak 433. do 437. Zakona o parničnom postupku

svoj tužbeni zahtjev, jer su u pravilu su ti zahtjevi kondemnatorne prirode, stoga ih treba urediti u skladu sa zakonom u deklaratorni tužbeni zahtjev.

Ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, stečajni sudac će u parnicu uputiti osporavatelja koji treba dokazati osnovanost svog osporavanja, odnosno od traži da sud donese presudu kojom se utvrđuje da tražbina ne postoji. Ako vjerovnik koji svoje potraživanje temelji na ovršnoj ispravi pokrene parnični postupak kojim traži utvrđenje tražbine, sud će ga odbiti zbog nedostatka pravnog interesa, jer je ta tražbina već utvrđena. Slijedom navedenog, vjerovnici koji svoje potraživanje temelje na ovršnoj ispravi trebaju taj pravni temelj posebno označiti u prijavi tražbine.

Ako osoba koja je upućena na parnicu ne pokrene parnični postupak u roku koji joj je za to određen u rješenju suda o upućivanju na parnicu, smatrat će se da je odustala od prava na vođenje parnice. Rok u kojem treba pokrenuti parnični postupak određuje se u rješenju i on u pravilu iznosi 8 ili 15. dana, s tim da u slučaju ako je vjerovnik podnio žalbu onda se taj rok računa od dana kada je zaprimio odluku povodom žalbe. Taj rok u kojem on treba pokrenuti parnični postupak je prekluzivne prirode, stoga će sud odbaciti tužbu koju je vjerovnik podnio prekasno. Ovaj rok se ne primjenjuje kada je vjerovnik već ranije pokrenuo parnični postupak, stoga on nije u obvezi poštovati taj rok prilikom postavljanja zahtjeva za nastavak parničnog postupka.

Pravomoćna odluka kojom se utvrđuje tražbina i njezin isplatni red ili kojom se utvrđuje da tražbina ne postoji, djeluje prema stečajnom dužniku i svim stečajnim vjerovnicima. Stranka koja dobije parnicu može tražiti od stečajnoga suda ispravak tablice ispitanih tražbina, a ako su vjerovnici vodili parnicu bez sudjelovanja stečajnoga upravitelja onda oni mogu zahtijevati naknadu svojih troškova iz stečajne mase ako je vođenje parnice bilo korisno za masu.

IZ SUDSKE PRAKSE:

1. Ako osoba koja je upućena na parnicu ne pokrene parnicu u roku koji joj je za to određen u rješenju vijeća o upućivanju na parnicu, smatrat će se da je odustala od prava na vođenje parnice. Povodom toga sud ne donosi nikakvu odluku. Stečajno vijeće ne može, naime, na sjednici donijeti rješenje suprotnog sadržaja, tj. utvrditi da je tražbina priznata, kraj činjenice da je prethodnim rješenjem osporena.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-1696/01 od 11.4.2001.

2. Ako je u vrijeme stečajnog postupka tekla parnica o spornoj tražbini postupak radi utvrđivanja nastaviti će se preuzimanjem te parnice.

U tom slučaju vjerovnik koji je pokrenuo parnicu protiv dužnika prije otvaranja stečajnog postupka ne podnosi novu tužbu, već podnosi prijedlog za nastavak prekinutog postupka.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, br. PŽ-6192/01 od 18.12.2001.

7. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Stečajni postupak ima za posljedicu obvezu prijavljivanja tražbina vjerovnika, jer oni mogu svoja potraživanja namiriti samo u okviru stečajnog postupka. Kako je drugom Novelom Stečajnog zakona uveden kratak prekluzivan rok za prijavu potraživanja, postoji osnovana bojazan da dio vjerovnika neće u tom roku izvršiti svoje prijave te da će stoga ostati bez mogućnosti namirenja svojih tražbina. Predmetna odredba je uvedena zbog potreba povećanja procesne discipline stranaka, jer prije nije bilo vremenskog ograničenja za podnošenje prijave, pa su one stizale u tijeku cijelog stečajnog postupka, i dovodile do znatnog odugovlačenja postupka.

Neovisno o tome da li je tražbina stečajnog vjerovnika novčana, nenovčana, uvjetna, bezuvjetna, dospjela, nedospjela, da li je tražbina u stranoj valuti ili u kuni, ta tražbina se mora izraziti u novčanom ekvivalentu i to u kunama na dan otvaranja stečajnog postupka. Prijava tražbine mora sadržavati sve što je potrebno da bi se po njoj moglo postupati, te je potrebno navesti pravnu osnovu na kojoj se temelji potraživanje i iznos tražbine u kunama i broj žiro-računa ili drugoga računa vjerovnika a prilažu joj isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se tražbina dokazuje.

Na mogućnost namirenja stečajnih vjerovnika nije od utjecaja ni činjenica što su već prije pokretanja stečajnog postupka pokrenuli parnični postupak protiv svog dužnika. Naime, taj parnični postupak se otvaranjem stečajnog postupka ex lege prekida i tužitelj/vjerovnik je obavezan prijaviti svoju tražbinu u stečajni postupak iako o toj tražbini teče parnica. Ako on ne prijavi tražbinu u zakonom predviđenim rokovima, gubi pravo na namirenje svoje tražbine.

Ako je stečajni vjerovnik već pokrenuo ovršni postupak, onda je on također obavezan prijaviti svoje potraživanje u stečajni postupak, jer se ovršni postupci također prekidaju otvaranjem stečaja, a kako se više ne može ovrha provesti onda će se ovršni postupak obustaviti nakon što se ispune uvjeti za nastavak postupka. No, ako je ovršni postupak pokrenuo izlučni ili razlučni vjerovnik onda se isti ovršni postupak nastavlja po pravilima ovršnog postupka. Izlučni i razlučni vjerovnici mogu pokrenuti postupak ovrhe i osiguranja po općim pravilima ovršnog postupka protiv stečajnog dužnika i nakon otvaranja stečajnog postupka i neovisno o tom postupku.

LITERATURA

1. Dika-Eraković-Garašić-Hrastinski Jurčec-Lovrić-Marković-Vukelić: Treća novela Stečajnog zakona, Narodne novine d.d., Zagreb, 2003
2. Buljan–Burcar–Eraković-Hrvatin-Magić-Momčinović-Sessa-Šepić: Stečaj i ovrha u gospodarskoj i sudskoj praksi, Inženjerski biro d.d., Zagreb, 2000.

3. Buljan–Burcar–Dika–Eraković-Momčinović-Šepić-Tomičić: Stečaj i ovrha – aktualnosti zakonodavstva i sudske prakse, Inžinjerski biro d.d., Zagreb, 2001.
4. Barbić – Dika – Eraković – Garašić - Šepić – Novosti u stečajnom pravu, Organizator, Zagreb, 2001
5. Eraković: Utjecaj stečaja na parnični i ovršni postupak, Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Godišnjak 8, Organizator, Zagreb, 2001., str. 145 – 172.
6. Triva – Belajec – Dika: Građansko parnično procesno pravo, Narodne novine, Zagreb, 1986.
7. J. Barbić: Pravo društava, Knjiga druga, Društva kapitala, Organizator, Zagreb, 2000.
8. H. Momčinović: Novo hrvatsko stečajno pravo, Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Godišnjak 3, Organizator, Zagreb, 1996.
9. H. Momčinović: Pravni položaj izlučnih i razlučnih vjerovnika u stečajnom, parničnom i ovršnom postupku, Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Godišnjak 9, Organizator, Zagreb, 2002., str. 237 – 262.
10. Stečajni zakon, Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00 i 123/03.
11. Zakon o parničnom postupku, Narodne novine 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03

SAŽETAK

Otvaranjem stečajnog postupka vjerovnici stečajnog dužnika mogu svoja potraživanja prema dužniku namiriti samo u tom stečajnom postupku i to vršenjem prijave svojih potraživanja. Prijava se može izvršiti samo u prilično kratkom prekluzivnom rok, stoga će dio vjerovnika stečajnog dužnika sigurno ostati bez mogućnosti namirenja svojih tražbina zbog zakašnjenja sa prijavom tražbine. Pored toga, činjenica da je vjerovnik prije otvaranja stečaja protiv dužnika pokrenuo parnični postupak ne utječe na njegovu obvezu prijave tražbine, stoga i ovi vjerovnici moraju u strogim rokovima prijaviti svoju tražbinu inače gube pravo na namirenje svoje tražbine.